

Domein Onderwijs & Innovatie

Onderzoekslijn Studiesucces

Het Studentenleven in Coronatijd

Uitwerking eerste Inholland resultaten

Rutger Kappe
Carlijn Knuiman
Lieke Woelders

Dit is een uitgave van het Lectoraat Studiesucces van Hogeschool Inholland. Voor vragen of extra informatie kunt u mailen naar: studiesucces@inholland.nl. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken zonder nauwkeurige bronvermelding.

Het lectoraat studiesucces voert haar onderzoek uit volgens de principes van onafhankelijkheid en vertrouwelijkheid en leeft de gedragscode praktijkgericht onderzoek voor het hbo na.

Bronvermelding voor dit rapport:

Kappe, F.R., Knuiman, C., Woelders, L. (2020). *Het studentenleven in coronatijd: uitwerking eerste resultaten Inholland van internationale welzijnsstudie*. Lectoraat Studiesucces, Hogeschool Inholland.

Inhoudsopgave

Inleiding en doel	4
Beschrijving van de steekproef	5
Resultaten	6
1 Studentenwelzijn	6
1.1 Studiestress	6
1.2 Depressieve gevoelens	6
1.3 Gevoelens van eenzaamheid	7
1.4 Veerkracht	8
1.5 Contact met opleiding	8
2 Student engagement	9
2.1 Verdeling tijd voor en tijdens coronacrisis	9
2.2 Engagement	10
3. Coronavirus	12
3.1 Coronavirus besmetting	12
3.2 Risicoperceptie (her) besmetting	12
3.3 Risicogroep	12
3.4 Zorgen om besmet te raken	13
3.5 Zorgen om ernstig ziek te worden	13
3.6 Coronavirus in netwerk	13
3.7 Mantelzorg	14
3.8 Naleven coronamaatregelen	14
3.9 Financiële draagkracht	14
4 Tevredenheid	15
4.1 Tevredenheid instelling	15
4.2 Tevredenheid ICT faciliteiten	16
4.3 Informatievoorziening coronavirus	17
5 Leefgewoonten en (on)gezond gedrag	18
5.1 Lichamelijke activiteiten	18
5.2 Rookgedrag	19
5.3 Cannabisgebruik	19
5.4 Alcoholgebruik	19
6 Het coronavirus: feiten en fabels	21

Inleiding en doel

Door het coronavirus hebben onze studenten te maken met grote veranderingen in hun dagelijks leven. Sommige studenten raken zelf besmet, anderen maken in hun omgeving ziekte of sterfte mee. Voor veel studenten geldt dat hun dagen zich grotendeels binnenshuis afspelen, geïsoleerd en zonder het dagelijks zien van vrienden, familie, klasgenoten en docenten. Naast alle maatregelen hebben studenten ook te maken met grote verandering in onderwijs. Van de één op andere dag heeft al het fysieke onderwijs plaatsgemaakt voor online onderwijs. Van het 'campusleven', waarbij er klaslokalen werden afgelopen, afgewisseld door koffie met medestudenten, naar het 'zolderkamerleven', waarbij hele dagen voor (of achter) een beeldscherm worden doorgebracht. Naast de zorgen over gezondheid, de sociale isolatie, de veranderde leeromgeving, zijn er nog tal van zorgen voor sommige studenten. Bijvoorbeeld de angst om in hun studentenhuys de '1,5 meter afstand maatregel' niet te kunnen naleven en daardoor noodgedwongen terugverhuizen naar hun ouders. Of de angst over hun financiële situatie, omdat bijbaantjes opdrogen. Kortom, heel veel veranderingen en niemand weet hoe lang. Het leven van onze studenten staat behoorlijk op zijn kop.

Onderzoekers van de Universiteit Antwerpen en de Universiteit Gent hebben het initiatief ondernomen om een grote internationale studie op te zetten. Doel van de internationale studentenwelzijnsstudie¹ (C19 ISWS) is inzicht te krijgen in (veranderingen in) het welzijn van studenten door de coronacrisis. Hypothesen zijn dat 1) de COVID-19 epidemie en de 2) overheids- en 3) instellingsmaatregelen een significante impact hebben op het psychosociaal welzijn van de studentenpopulatie. Dit rapport gaat over de resultaten van onze hogeschool en bevat de resultaten op de volgende thema's:

- 1) Studentenwelzijn
- 2) Student engagement
- 3) Het coronavirus en zorgen om besmetting
- 4) Studietevredenheid
- 5) Leefgewoonten en (on)gezond gedrag
- 6) Het coronavirus: feiten en fabels

Dit rapport bevat een nadere uitwerking van de eerste resultaten van de welzijnsstudie voor Inholland. Een samenvatting van de resultaten is te vinden op de posters "Het studentenleven in coronatijd" en "Hoe beleven studenten de coronatijd?". Gezien de tijdsgevoeligheid van deze studie, is ervoor gekozen om de meest fundamentele bevindingen in de vorm van beschrijvende statistieken te rapporteren.

Deze studie maakt gebruik van een convenience steekproef. Dat impliceert dat de survey niet representatief is voor de gehele studentenpopulatie. Uit voorgaande studies weten we dat convenience steekproeven onderhevig zijn aan selectieve non-response. Aan de ene kant kan de survey een uitlaatklep zijn voor studenten die hun uitgesproken mening willen delen, waardoor misschien net de meest gestresseerde studenten oververtegenwoordigd zijn in de steekproef. Aan de andere kant kent de steekproef misschien net een ondervertegenwoordiging van studenten met een kwetsbaar

¹ COVID-19 International Student Well-being Study (C19 ISWS). C19 ISWS is het resultaat van een onderzoeksopzet, -protocol en vragenlijst ontwikkeld door Universiteit Antwerpen onder leiding van Prof. Sara van de Velde, dr. Veerle Buffel en Prof. Edwin Wouters.

sociaaleconomisch profiel, die in moeilijke leefomstandigheden leven, of die bijvoorbeeld zelf of binnen hun persoonlijk netwerk geconfronteerd werden met COVID-19 (Van de Velde et al., 2020²).

In een latere publicatie zal mogelijk een weging toegepast worden op bijvoorbeeld geslacht aangezien vrouwelijke studenten oververtegenwoordigd zijn in de steekproef (iets wat overigens veelal het geval is bij studies naar studentenwelzijn).

Beschrijving van de steekproef

Van de respondenten is de ruime meerderheid vrouw (70,8%). De gemiddelde leeftijd ligt op 23 jaar en 3 maanden en wordt enigszins omhoog getrokken door de deeltijd (9%) en duale (3%) studenten, die gemiddeld 12 jaar ouder zijn dan voltijd studenten. Bijna alle studenten (98%) volgen een bachelor hbo-opleiding. Verder vertegenwoordigen voltijdsstudenten met 88% de grootste groep. Naar studiejaar blijkt ongeveer een derde van de steekproef te bestaan uit eerstejaarsstudenten (n=909).

Tabel 1 *Percentageverdeling van steekproef naar sociodemografische kenmerken en kenmerken studietraject*

	%	N
Gender		
Vrouw	70.8	2006
Man	28.9	819
X	0.4	10
Leeftijd		
17-19	19.5	553
20-22	41.6	1178
23-25	20.7	587
26-28	7.3	208
>=29	10.9	309
Studieprogramma		
Ad programma	0.9	25
Bachelor	97.6	2766
Hbo master	1.5	43
Studievorm		
Voltijd	87.8	2492
Deeltijd (incl. flex en verkort)	9.4	255
Duaal	2.8	85
Studiejaar		
Eerste jaar	32.1	909
Tweede jaar	24.5	694
Derde jaar	19.1	541
Vierde jaar	17.1	485
Vijfde jaar of hoger	7.3	206

² Van de Velde, S., Buffel, V., & Wouter. E. COVID-19 International student well-being study: Eerste resultaten Belgische cijfers.

Resultaten

1 Studentenwelzijn

Het studentenwelzijn betrof de kern van het onderzoek en daarbinnen zijn diverse aspecten in kaart gebracht: studiestress (1.1), depressieve gevoelens (1.2), gevoelens van eenzaamheid (1.3), sociale contacten (1.4) en contacten met de opleiding (docent en studiebegeleider, 1.5). De resultaten zijn in de volgende paragrafen nader uitgewerkt.

1.1 Studiestress

Aan de respondenten werden de stellingen weergegeven in Tabel 2 voorgelegd, waarbij de respondenten aangaven in welke mate ze het eens waren met deze stellingen. Van de acht stellingen behoren er vier tot een (experimentele) “studiestress schaal”. De schaal heeft een voldoende hoge betrouwbaarheid met Cronbach’s alpha van 0.72, een gemiddelde score van 2,3 en een standaarddeviatie van 0,85.

Tabel 2 *Studiestress (gemiddelde ($\bar{X}$), standaarddeviatie (SD), frequentie verdeling per antwoordcategorie. (%), N=2835)*

	X	SD	Zeereens	Eens	Neutraal	Oneens	Zeereens
Stelling							
Ik weet minder wat er van mij verwacht wordt in de verschillende opleidingsonderdelen sinds de coronacrisis.	2.0	1.04	39.6	37.0	12.0	9.2	2.1
Mijn studiebelasting is aanzienlijk toegenomen sinds de coronacrisis.	2.6	1.19	21.1	26.8	28.7	16.2	7.2
De veranderingen in onderwijsmethoden ten gevolge van de coronacrisis bezorgen mij veel stress.	2.4	1.16	27.5	32.0	21.4	14.6	4.5
Ik ben bezorgd dat ik door de coronacrisis het collegejaar niet succesvol zal kunnen afronden.	2.2	1.20	35.8	30.9	15.2	13.3	4.9

Studenten ervaren veel stress door de coronamaatregelen.

- Ruim drie kwart geeft aan dat de studieverwachtingen onduidelijker werden.
- Bijna de helft van de studenten geeft aan dat de werklast aanzienlijk is toegenomen tijdens de Corona-epidemie.
- Bij 60% van de studenten nam de stress vanwege de doorgevoerde veranderingen toe.
- Minder dan 33% geeft aan zich geen zorgen te maken over het succesvol afronden van dit academiejaar.

1.2 Depressieve gevoelens

Depressieve gevoelens werden gemeten aan de hand van de verkorte versie van de Center for Epidemiological Studies Depression Scale (CESD-8). Dit is een vaak gebruikte indicator in onderzoek bij de algemene bevolking, met een gekende validiteit en betrouwbaarheid.

Tabel 3 *Depressieve klachten Inholland* (% , N=2835)

	(Bijna) nooit	Soms	Meestal	(Bijna) altijd
Hoe vaak kwam het de voorbije week voor dat ...				
... je niet aan de slag kon?	13.5	37.5	32.6	16.3
... je voelde dat alles wat je deed een inspanning was?	20.4	36.8	29.7	13.1
... je slaap onrustig was?	26.0	37.0	23.9	13.0
... je depressief voelde?	22.2	49.5	21.2	7.1
... je verdrietig voelde?	28.8	51.9	15.4	3.9
... je van het leven hebt genoten?	8.7	43.9	38.2	9.2
... je gelukkig was?	5.7	37.5	47.8	9.0
... je eenzaam voelde?	38.1	39.8	15.9	6.3

Studenten rapporteren over het algemeen veel depressieve klachten in de week voorafgaand aan de bevraging.

- De helft (49%) gaf aan niet aan de slag te raken en het gevoel te hebben dat alles wat ze deden een inspanning kostte (43%). Bijna 40% van de studenten gaf aan meestal of bijna altijd onrustig te slapen tijdens de voorbije week.
- 28% van de studenten voelde zich de voorbije week bijna altijd depressief en verdrietig (19%), en 9% gaf aan bijna nooit van het leven te genieten of zich bijna nooit gelukkig (6%) te hebben gevoeld gedurende de voorbije week.

1.3 Gevoelens van eenzaamheid

Aan de studenten werden onderstaande stellingen voorgelegd om het gevoel van eenzaamheid te meten. Studenten gaven daarbij aan in welke mate ze deze gevoelens al dan niet ervaren hadden in de week voor de afname van de digitale vragenlijst. De gecreëerde schaal gemaakt met onderstaande items vertoont een hoge betrouwbaarheid met een Cronbach's alpha van 0,81.

Tabel 4 *Mate van eenzaamheid* (% , N=2835)

	(Bijna) nooit	Soms	Meestal	(Bijna) altijd
Hoe vaak kwam het de voorbije week voor dat ...				
... je gezelschap miste?	12.6	33.6	32.6	21.2
... je geïsoleerd voelde van anderen	24.8	35.7	25.4	14.1
... je eenzaam voelde?	38.1	39.8	15.9	6.3

- Het meest wordt het gezelschap van anderen gemist. Hoewel 13% dat (bijna) nooit ervaart, en 34% dat soms ervaart, mist de meerderheid van 54% vaak gezelschap.
- Bijna 40% ervaart vaak gevoelens van geïsoleerd zijn, en hoewel 36% dat soms ervaart, ervaart 25% (bijna) nooit gevoelens van isolatie.

- Een kleine groep (22%) geeft aan zich vaak eenzaam te voelen, en terwijl 40% zich soms eenzaam voelt, voelt 38% zich (bijna) nooit eenzaam.

1.4 Veerkracht

Om veerkracht van studenten te meten is een gevalideerde vragenlijst afgenomen bestaande uit acht items (zie Tabel 5). De betrouwbaarheid van deze schaal is goed met Cronbach's alpha van 0,84. Gemiddeld scoren studenten 2,8 (SD=0,87) op een schaal van 1 tot 5, waarbij geldt dat hoe hoger de score is hoe veerkrachtiger de student is. Lang niet alle studenten zijn te typeren als veerkrachtig.

- Bijna de helft geeft aan gemakkelijk terug te veren na een moeilijke periode (27,4%) en vindt het niet moeilijk iets ergs van zich af te schudden .
- Bijna één op de vier studenten geeft aan zich moeilijk door stressvolle gebeurtenissen heen te slaan (41,3%)
- Het kost bij één op de drie studenten tijd om te herstellen van een stressvolle gebeurtenis (31,9%) of tegenslag (37,8%)

Tabel 5 Frequentieverdeling veerkracht (%; N=2835)

Stelling	Zeereens	Eens	Neutraal	Oneens	Zeereoneens
Na een moeilijke periode veer ik meestal gemakkelijk weer terug.	6.8	40.6	27.4	20.4	4.8
Ik sla me meestal redelijk probleemloos door moeilijke periodes heen.	2.8	26.2	32.3	33.1	5.6
Ik vind het moeilijk om me door stressvolle gebeurtenissen heen te slaan.	7.8	33.5	24.2	27.5	4.9
Het kost me niet veel tijd om te herstellen van een stressvolle gebeurtenis.	4.5	33.1	29.1	26.2	5.7
Het kost me meestal veel tijd om over tegenslagen in mijn leven heen te	5.5	24.3	32.3	32.1	5.7
Ik vind het moeilijk om het snel van me af te schudden als er iets ergs is gebeurd.	9.5	36.8	24.1	24.6	5.0

1.5 Contact met opleiding

Aan de studenten is gevraagd of zij vaker contact hebben gezocht tijdens de coronacrisis met hun docenten en hun studie(loopbaan)begeleider.

- 27% van de studenten geeft aan vaker dan normaal contact te hebben gezocht met hun docent. 81% daarvan zocht contact om hun zorgen omtrent hun studie(voortgang) te bespreken en 19% om psychosociale problemen te bespreken met hun docent.
- 29% van de studenten geeft aan dat zij contact hebben gezocht met hun studie(loopbaan)begeleider, waarvan 83% om hun zorgen over hun studie te bespreken, 11% om psychosociale problemen te bespreken en 6% overige zaken.

2 Student engagement

Naast studentenwelzijn is ook student engagement in kaart gebracht. Student engagement is een multidimensionaal begrip (zie o.a. Fredricks, Filsecker, & Lawson, 2016³; Christenson, Reschly, & Wylie, 2012⁴). In de literatuur bestaat geen overeenstemming over de dimensies en definities, maar doorgaans wordt er onderscheid gemaakt in drie of vier vormen, namelijk gedragsmatig, emotioneel, cognitief en agentic (zie voor meer informatie over engagement [deze](#) infographic over student engagement vanuit het perspectief van medewerkers). In dit onderzoek is gekeken naar de tijdsbesteding van studenten voor en tijdens de coronacrisis aan bepaalde aspecten van studie of werk (2.1) en is gekeken naar een aantal andere aspecten die gerelateerd zijn aan engagement (2.2), namelijk gedragsmatige engagement, sociale en academische integratie en docentbetrokkenheid.

2.1 Verdeling tijd voor en tijdens coronacrisis

Om zicht te krijgen in hoe studenten hun tijd besteden voor en tijdens de coronacrisis is de volgende vraag gesteld: Hoeveel uren spendeerde je aan offline lessen, online lessen, persoonlijke studietijd, en betaald werk op een wekelijkse basis? Studenten vulden deze vraag tweemaal in: eenmaal op basis van de situatie voorafgaand aan de coronacrisis en eenmaal op basis van de situatie ten tijde van de coronacrisis.

Met “voor de coronacrisis” wordt verwezen naar de gemiddelde situatie in de maand voorafgaand aan het moment dat de eerste corona beschermingsmaatregelen (zoals ‘social distancing’) zijn getroffen. Met “gedurende de afgelopen week” wordt verwezen naar de gemiddelde situatie in de week voorafgaand aan het invullen van deze vragenlijst. Indien de voorgaande week een vakantieweek was, werd studenten gevraagd de laatste onderwijsweek als uitgangspunt te nemen bij het invullen van deze vraag. Studenten vulden het aantal besteedde uren in voor onderstaande vier (les)activiteiten:

- Lesmateriaal geleverd via offline lessen (**face-to-face’ hoorcolleges, werk- of projectgroepen, andere vormen van offline onderwijs**)
- Lesmateriaal geleverd door online lessen (**online hoorcolleges, online werk- of projectgroepen, webinars of andere vormen van online onderwijs**)
- Persoonlijke studietijd (**lesvoorbereidingen, studeren, lezen, schrijven, taken enz.**)
- Betaald werk (uitgezonderd vakantiebaantjes)

Resultaten laten een ambigu beeld zien. Dat heeft hoogstwaarschijnlijk te maken met het feit dat er wordt gevraagd naar het aantal besteedde uren per maand ‘voor de coronacrisis’ en het aantal besteedde uren per week ‘tijdens de coronacrisis’. Om toch een duiding te geven aan de resultaten is ervoor gekozen om te kijken naar hoe het aantal besteedde uren voor de verschillende activiteiten zich tot elkaar verhouden. Door dat te doen voor beide situaties (‘voor de coronacrisis’ en ‘tijdens de coronacrisis’) ontstaat er toch een beeld van verandering in tijdsbesteding van studenten.

³ Fredricks, J. A., Filsecker, M., & Lawson, M. A. (2016). Student engagement, context, and adjustment: Addressing definitional, measurement, and methodological issues. *Learning and Instruction*, 43, 1–4. <http://dx.doi.org/10.1016/j.learninstruc.2016.02.002>

⁴ Christenson, S. L., Reschly, A. L., & Wylie, C. (Eds.). (2012). *Handbook of research on student engagement*. Springer Science+Business Media. DOI 10.1007/978-1-4614-2018-7

Tabel 6 *Verdeling tijd offline lessen, online lessen, zelfstudie en betaald werk*

	%	%
Offline lessen	33.3	9.9
Online lessen	5.6	22.6
Zelfstudie	29.4	39.8
Betaald werk	31.7	27.7
Totaal	100	100

In lijn met de verwachtingen heeft er een verschuiving van offline naar online onderwijs plaatsgevonden. De totale tijdsbesteding aan het ‘volgen van lessen’ is daarbij relatief afgenomen. Daarvoor in de plaats wordt er ‘tijdens de coronacrisis’ relatief meer tijd besteed aan zelfstudie. Opvallend is dat ook ‘tijdens de coronacrisis’ nog 27,7% van de tijd aan betaald werk besteed.

2.2 Engagement

In de internationale vragenlijst hebben de NL partners een aantal extra stellingen opgenomen alleen voor Nederland. Een aantal stellingen zijn gerelateerd aan student engagement, en zijn ingebracht door het lectoraat omdat die stellingen in eerder onderzoek zijn gebruikt. De resultaten op die eerdere meting in april 2018 naar het studentenwelzijn (N=430) en de Inholland Studenten Enquête (ISE) in februari 2020 (N = 3841) worden daarbij als nulmeting (T0) beschouwd en de huidige meting als de hermeting (T1). De verschillscore kan als indicator van het effect van de coronacrisis beschouwd worden.

In Tabel 7 worden de uitkomsten per stelling weergegeven, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de situatie voor de coronacrisis (tijdens de ISE* of het welzijnsonderzoek**) en de situatie tijdens de coronacrisis⁵. Studenten konden op een 5-puntsschaal aangeven in welke mate ze het eens waren met de stellingen⁶. Stellingen 1 en 4 hebben betrekking op gedragsmatige engagement (Cronbach’s alpha 0,66), stellingen 2 en 8 op sociale integratie (Cronbach’s alpha 0,69), stellingen 3 en 7 op academische integratie (Cronbach’s alpha 0,77) en stellingen 5, 6 en 9 op docentbetrokkenheid (Cronbach’s alpha 0,82). De stellingen over sociale en academische integratie zijn afkomstig uit een vragenlijst van Severiens en Joukes (2001)⁷.

⁵ Voor een vergelijking van de situatie voor- en na de coronacrisis beantwoorden bij voorkeur dezelfde studenten de vragen meerdere keren (hermeting). In dit geval betreft het een vergelijking van verschillende steekproeven. Hierdoor is enige voorzichtigheid geboden bij het vergelijken van de uitkomsten.

⁶ Bij de ISE konden studenten aanvullend kiezen voor de antwoordoptie ‘niet van toepassing’.

⁷ Severiens, S. & G. Joukes, (2001). Studenten in het hoger technisch onderwijs. Verschillen in leerstrategieën, motivatie en positie. Delft: Stichting Axis.

Tabel 7 Engagement vóór en tijdens corona (gemiddelde (M), standaarddeviatie (SD), frequentie verdeling per antwoordcategorie (%), N=2835)

		M	SD	Zeer oneens	Mee oneens	Neutraal	Mee eens	Zeer eens
1. Ik werk hard voor mijn studie en besteed er voldoende tijd aan.	Voor *	4.0	0.91	1.0	6.0	19.8	43.1	30.1
	Tijdens	3.4	1.13	5.0	18.5	22.6	35.8	18.1
	Delta	- 0.6		16.5		2.8		-19.3
2. Ik ben betrokken bij mijn medestudenten.	Voor **	3.8	0.79	1.9	2.1	23.7	56.0	16.3
	Tijdens	3.4	1.02	5.2	14.7	26.7	43.5	9.8
	Delta	- 0.4		15.9		3.0		-19.0
3. Ik vertel de docenten wel eens iets over mijzelf.	Voor **	3.4	0.90	2.8	11.9	36.3	40.9	8.1
	Tijdens	2.9	1.12	13.6	24.0	26.2	32.6	3.7
	Delta	- 0.5		22.9		-10.1		-12.7
4. Ik volg doorgaans alle studieactiviteiten (lessen, werkgroepen, etc).	Voor *	4.1	0.97	1.7	6.0	14.8	35.6	41.9
	Tijdens	3.7	1.13	4.2	13.3	17.2	37.4	27.9
	Delta	- 0.4		9.8		2.4		-12.2
5. Docenten zijn betrokken bij de studenten.	Voor *	3.6	1.00	3.5	10.8	27.5	42.0	16.2
	Tijdens	3.3	0.98	4.9	15.5	33.4	38.9	7.3
	Delta	- 0.3		6.1		5.9		-12.0
6. Docenten zorgen ervoor dat het veilig is om vragen te stellen.	Voor *	3.9	0.94	2.4	6.1	20.6	46.5	24.5
	Tijdens	3.6	0.90	3.4	8.0	28.0	51.1	9.5
	Delta	- 0.3		2.9		7.4		-10.4
7. Ik bespreek opgedane inzichten met de docenten.	Voor **	3.3	0.80	1.9	13.0	45.3	36.3	3.5
	Tijdens	2.9	0.98	9.2	21.4	38.9	27.7	2.7
	Delta	- 0.4		15.7		-6.4		-9.4
8. Contact met medestudenten helpt mij om goed te presteren.	Voor **	3.6	0.80	1.4	5.8	31.4	51.4	10.0
	Tijdens	3.5	0.99	3.8	11.9	25.6	45.2	13.5
	Delta	- 0.1		8.5		-5.8		-2.7
9. Docenten staan open voor suggesties en feedback voor verbetering.	Voor *	3.5	1.08	5.6	10.9	25.8	39.6	18.0
	Tijdens	3.5	0.97	4.4	11.0	29.7	44.1	10.9
	Delta	0.0		-1.1		3.9		-2.6

* Inholland Studenten Enquête (ISE) (feb 2020, N = 3841)

** Onderzoek naar studentenwelzijn (april 2018, N= 430)

In Tabel 7 is te zien dat op (vrijwel) alle stellingen de gemiddelde score en het percentage studenten dat het (zeer) eens is met de stelling is afgenomen. Gedragmatige engagement is relatief sterk afgenomen. Studenten geven minder vaak aan hard voor hun studie te werken, er voldoende tijd aan te besteden en volgen minder vaak alle studieactiviteiten. Ook academische integratie is relatief sterk afgenomen, studenten geven aan minder met docenten te bespreken, zowel op persoonlijk vlak als met betrekking tot opgedane inzichten. Binnen sociale integratie en docentbetrokkenheid zijn de verschillen in afname tussen de stellingen groter. Binnen sociale integratie is met name het gevoel van betrokkenheid bij medestudenten afgenomen. Op het vlak van docentbetrokkenheid is vooral een afname te zien bij de mate waarin studenten vinden dat docenten betrokken zijn bij hen en de mate waarin studenten vinden dat docenten zorgen voor een veilige omgeving voor het stellen van vragen.

3. Coronavirus

Om zicht te krijgen op welke manier studenten in aanraking komen met het coronavirus en hoe ze het virus 'beleven' is een aantal vragen gesteld. De antwoorden op deze vragen worden in onderstaande paragrafen achtereenvolgens uiteengezet; besmetting met het coronavirus (3.1); risico-perceptie (her)besmetting (3.2); risicogroep (3.3); zorgen op besmet te raken (3.4); zorgen om ernstig ziek te worden (3.5); coronavirus in het netwerk (3.6); mantelzorg (3.7); naleven coronamaatregelen (3.8); en financiële draagkracht (3.9).

3.1 Coronavirus besmetting

Aan studenten is gevraagd of ze met het coronavirus besmet zijn (geweest). Uit de cijfers van Tabel 8 blijkt dat een kleine groep studenten besmet is (geweest) met het coronavirus. Bij 0,2% van de steekproef is dit bevestigd door een laboratoriumtest; bij 1,6% door een zorgverlener. Zo'n 11,2% van de studenten vermoedt bovendien dat ze besmet zijn (geweest) met het coronavirus. Bij hen ontbreekt echter een bevestiging van een zorgverlener.

Tabel 8 *Percentageverdeling van coronavirus besmetting (% , N=2835)*

	%
Ja, bevestigd door een laboratoriumtest	.2
Ja, een zorgverlener vertelde mij dat ik het waarschijnlijk gehad heb/momenteel heb, maar een labotest heeft dit niet bevestigd	1.6
Ik denk dat ik het coronavirus gehad heb of momenteel heb, maar een zorgverlener heeft dit niet bevestigd	11.2
Nee, ik denk niet dat ik het gehad heb of momenteel heb	86.9

3.2 Risicoperceptie (her) besmetting

Ook is de risico-perceptie op een besmetting onderzocht aan de hand van de volgende vraag: Hoe waarschijnlijk is het dat je (her)besmet zal raken met het coronavirus? Het antwoord op deze vraag geeft een score tussen 0 tot 10, waarbij een hogere score impliceert dat een besmetting meer waarschijnlijk is. De gemiddelde score is 4,9 met een standaarddeviatie van 2,36. Ruim één op de vier studenten vindt het waarschijnlijk besmet te raken met het coronavirus (score van ≥ 7). In Tabel 9 wordt de scoreverdeling getoond.

Tabel 9 *Frequentieverdeling van de coronavirus risicoperceptie (% , N=2835)*

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Risicoperceptie	3.8	5.0	9.1	12.0	10.9	18.3	13.5	13.7	9.1	2.2	2.2

3.3 Risicogroep

Er is een aantal aandoeningen waarvan bewezen is dat ze bijdragen aan een ernstig ziekteverloop van het coronavirus. Aan studenten is gevraagd of ze één van deze aandoeningen hebben. Van de ondervraagden geeft 85,5% aan geen van deze aandoeningen te hebben. De drie meest genoemde aandoeningen zijn longziekte (6,8%), obesitas (2,8%) en hoge bloeddruk (1,1%).

Tabel 10 Frequentieverdeling onderliggende (risico) aandoeningen (%; N=2835)

Lichamelijke aandoening	%
Longziekte	6.8
Obesitas	2.8
Hoge bloeddruk	1.1
Immuundeficiëntie	.8
Diabetes	.4
Hartziekte	.3
Recente kankerdiagnose	.1
Nierziekte	.1
Zeg ik liever niet	2.0
Geen	85.5

3.4 Zorgen om besmet te raken

Gevraagd is hoe bezorgd de student is dat hij/zij besmet raakt met het coronavirus. Het antwoord op deze vraag geeft een score tussen 0 tot 10 waarbij een hogere score impliceert dat de student zich meer zorgen maakt over besmetting met het coronavirus. De gemiddelde score is 4,0 met een standaarddeviatie van 2,64. Ruim één op de vijf studenten scoort een 7 of hoger en is dur serieus bezorgd om besmet te raken met het coronavirus.

Tabel 11 Univariate verdeling van de zorgen om besmetting coronavirus (%; N=2835)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Risicoperceptie besmetting	8.6	9.6	15.5	14.8	9.6	12.3	9.6	8.3	5.9	2.8	3.0

3.5 Zorgen om ernstig ziek te worden

Gevraagd is hoe bezorgd de studenten zijn om ernstig ziek te worden van het coronavirus. Het antwoord op deze vraag geeft een score tussen 0 tot 10, waarbij een hogere score impliceert dat de student zich meer zorgen maakt over een ernstig ziekteverloop. De gemiddelde score is 3,9 met een standaarddeviatie van 2,70. Ruim één op de vijf studenten scoort een 7 of hoger en is serieus bezorgd om ernstig ziek te worden van het coronavirus.

Tabel 12 Univariate verdeling van de zorgen om ernstig ziek te worden van het coronavirus (%; N=2835)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Risicoperceptie ernstig ziekteverloop	9.6	12.0	15.7	13.5	9.5	12.2	7.1	8.4	6.1	2.5	3.2

3.6 Coronavirus in netwerk

De helft van de studenten kent iemand in zijn/haar netwerk die besmet is (geweest) met het coronavirus. Van deze 1414 studenten geeft 16,2% aan dat deze persoon is overleden. Nog eens 19,8% geeft aan dat deze persoon in het ziekenhuis is opgenomen; 32,5% geeft aan dat het ziekteverloop mild is verlopen en

bij 31,5% van de studenten verliep de ziekte (bij iemand in zijn/haar netwerk) ernstig, maar zonder ziekenhuisopname.

Tabel 13 *Frequentie ziekteverloop van door coronavirus getroffen persoon in netwerk* (% , n=1414)

	%
Mild	32.5
Ernstig, maar zonder opname in het ziekenhuis	31.5
Ernstig, met opname in het ziekenhuis zonder plaatsing op een IC-afdeling	9.1
Ernstig, met opname in het ziekenhuis op een IC-afdeling	10.7
De persoon is overleden	16.2

3.7 Mantelzorg

Aan de Nederlandse studenten is gevraagd of ze langdurige zorg geven aan een lichamelijke of psychisch zieke naaste of naaste met een handicap (denk aan een familielid, vriend(in), partner). Het gaat hierbij om zogenaamde 'mantelzorg'. Mantelzorg is niet professionele, onbetaalde hulp, dus geen (bij)baan of vrijwilligerswerk en met langdurig wordt bedoeld drie maanden of langer. Studenten hoeven niet samen te wonen met deze persoon. De hulp kan bijvoorbeeld bestaan uit de zieke helpen met het huishouden, helpen met huiswerk, persoonlijke verzorging, meegaan naar een zorginstelling. Het is zorg die de student geeft omdat zijn of haar zieke naaste dit niet (geheel) meer zelf kan en daardoor (deels) op de student terugvalt.

Zo'n 10,3% van de studenten geeft aan mantelzorger te zijn voor iemand die dichtbij staat. Aan deze 293 studenten is gevraagd of het sinds de coronacrisis moeilijker of minder moeilijk is geworden om mantelzorg te bieden. Van de 293 mantelzorgers geeft 67,9% aan dat het sinds de coronacrisis moeilijker is geworden de nodige hulp te geven aan hun naaste, 3,4% geeft aan dat het sinds de coronacrisis minder moeilijk is om zorg te verlenen en 28,7% geeft aan dat het geen verschil maakt.

3.8 Naleven coronamaatregelen

Gevraagd is hoe trouw de studenten de overheidsmaatregelen volgen door middel van de volgende vraag: In welke mate houd jij je aan de coronamaatregelen die momenteel door de overheid worden geïmplementeerd? Het antwoord betrof een score tussen 0 (helemaal niet) en 10 (heel strikt). Het gemiddelde van 7,8 geeft aan dat Inholland studenten zich over het algemeen goed aan de maatregelen houden. Zo'n één op de tien studenten houdt zich echter niet goed aan de overheidsmaatregelen. Zij geven zichzelf een 'onvoldoende' voor het naleven van de coronamaatregelen (score ≤ 5).

Tabel 14 *Univariate verdeling van de trouw aan de overheidsmaatregelen* (% , N=2835)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Percentage	.2	.2	.7	1.5	2.8	4.0	7.7	17.5	27.8	24.7	12.9
Cumulatief percentage	.2	.4	1.1	2.6	5.4	9.5	17.1	34.6	62.8	87.1	100

3.9 Financiële draagkracht

Gevraagd is of studenten voldoende financiële middelen hebben om hun maandelijkse kosten te dekken en dat aan te geven voor de periode voor de coronacrisis en de periode tijdens de coronacrisis. Een

vergelijking tussen de resultaten van voor en tijdens de coronacrisis laat zien dat studenten ten tijde van de coronacrisis over minder financiële middelen beschikken om hun maandelijkse kosten te dekken dan ervoor.

- Voor de coronacrisis geeft het overgrote deel van de studenten aan over voldoende financiële middelen te beschikken om de maandelijkse kosten te betalen (88.2% gaat (helemaal) akkoord met de stelling); 4,6% geeft aan (helemaal) niet akkoord te gaan met de stelling
- Tijdens de coronacrisis geeft 62,1% van de respondenten (helemaal) akkoord met de stelling over voldoende financiële middelen te beschikken om de maandelijkse kosten te dekken; 23,6% geeft zelfs aan (helemaal) niet akkoord te gaan met de stelling
- De financiële situatie is er aanzienlijk op achteruit gegaan sinds de coronacrisis, met een stijging van 18,9% onder de groep studenten die (helemaal) niet akkoord gaat met de stelling. Er is een sterke toename bij zowel de groep die helemaal niet akkoord gaat (van 0,8% naar 7,5%) als bij de groep die niet akkoord gaat (van 3,8% naar 16,0%).

Tabel 15 *Frequentieverdeling beschikbaarheid financiële middelen voor en tijdens de coronacrisis* (% , N=2835)

	Ze er eens	Eens	Niet eens/niet oneens	Oneens	Ze er oneens
Voor de coronacrisis	36.0	52.2	7.1	3.8	.8
Tijdens de coronacrisis	24.7	37.4	14.4	16.0	7.5

4 Tevredenheid

Op een aantal vlakken is ook de tevredenheid van studenten in kaart gebracht, namelijk tevredenheid over het handelen van de instelling (4.1), tevredenheid ICT faciliteiten voor en tijdens coronacrisis (4.2) en tevredenheid informatievoorziening overheid (4.3)

4.1 Tevredenheid instelling

De tevredenheid van studenten over het handelen van de onderwijsinstelling tijdens coronatijd is gemeten aan de hand van vier stellingen (zie Tabel 16). Aan studenten is gevraagd in welke mate ze akkoord zijn met deze stellingen. Naast een analyse van de individuele stellingen is er ook een schaalscore berekend. Daartoe is de negatief geformuleerd stelling 'De hogeschool biedt zwakkere onderwijskwaliteit als voor de coronacrisis' omgescoord, zodat alle stellingen in dezelfde (positieve) richting geformuleerd staan. Het gemiddelde van deze tevredenheidsschaal is 2,9 op een vijfpunt-schaal met een standaarddeviatie van 0,81. De betrouwbaarheid is ruim voldoende met een Cronbach's alpha van 0,70.

Tabel 16 Studie tevredenheidsschaal (gemiddelde (M), standaarddeviatie (SD), frequentie verdeling per antwoordcategorie (%), N=2835)

	M	SD	Zeereens	Eens	Neutraal	Oneens	Zeereens
Stelling							
De hogeschool biedt zwakkere onderwijskwaliteit als voor de coronacrisis.	2.4	1.09	23.9	30.1	28.6	14.7	2.7
De hogeschool heeft mij voldoende geïnformeerd over de veranderingen die ten gevolge van de coronacrisis zijn doorgevoerd.	2.8	1.10	7.7	38.6	25.6	19.7	8.4
Ik ben tevreden over de manier waarop mijn hogeschool beschermende maatregelen heeft getroffen sinds de coronacrisis.	2.6	1.00	10.5	43.4	29.7	10.7	5.6
Ik heb het gevoel dat ik met iemand van de hogeschool (bijv. docent, studentbegeleider) kan praten over de zorgen die ik heb als gevolg van de coronacrisis.	2.8	1.08	8.8	36.3	29.6	17.6	7.7

Uit Tabel 16 blijkt dat:

- 54,0% van mening is dat de onderwijskwaliteit van de hogeschool sinds de coronacrisis is afgenomen
- 28,1% van mening is dat ze niet voldoende geïnformeerd zijn door de hogeschool over de veranderingen die ten gevolge van de coronacrisis zijn doorgevoerd
- 53,9% tevreden is over de manier waarop de hogeschool beschermende maatregelen heeft getroffen
- 25,3% niet het gevoel heeft dat ze met iemand van de hogeschool kunnen praten over de zorgen die ze hebben als gevolg van de coronacrisis

4.2 Tevredenheid ICT faciliteiten

Evenals een aantal vragen over engagement, zijn ook een aantal vragen over ICT faciliteiten al eerder aan studenten gesteld, namelijk tijdens de Inholland Studenten Enquête (ISE) (feb 2020, N=3841). Studenten konden op een 5-puntsschaal aangeven in welke mate ze het eens waren met de stellingen⁸. In Tabel 17 worden de uitkomsten per vraag weergegeven, waarbij onderscheid wordt gemaakt in de situatie voor de coronacrisis (tijdens de ISE) en de huidige situatie tijdens de coronacrisis⁹.

⁸ Bij de ISE konden studenten aanvullend kiezen voor de antwoordoptie 'niet van toepassing'.

⁹ Voor een vergelijking van de situatie voor- en na de coronacrisis beantwoorden bij voorkeur dezelfde studenten de vragen meerdere keren (hermeting). In dit geval betreft het een vergelijking van verschillende steekproeven. Hierdoor is enige voorzichtigheid geboden bij het vergelijken van de uitkomsten.

Tabel 17 ICT faciliteiten (gemiddelde (M), standaarddeviatie (SD), frequentie verdeling per antwoordcategorie (%), N=2835)

		M	SD	Ze er oneens	Mee oneens	Neutraal	Mee eens	Ze er eens
Er zijn voldoende ondersteunende faciliteiten binnen de hogeschool.	Voor	3.3	1.06	6.7	13.5	31.9	35.9	12.1
	Tijdens	3.0	0.89	6.2	21.0	46.0	24.4	2.4
	Delta	- 0.3		7.0		14.1		-21.2
De beschikbare ICT faciliteiten (bijv. WIFI, App, ...) helpen mij bij het leren.	Voor	3.5	1.03	4.4	10.7	28.2	39.7	17.0
	Tijdens	3.1	.97	5.8	18.2	37.2	33.3	5.5
	Delta	- 0.4		8.9		9.0		-17.9
De digitale leeromgeving (bijv. Moodle) helpt mij bij het leren.	Voor	3.5	1.13	6.7	12.6	25.0	37.4	18.3
	Tijdens	3.2	1.00	6.6	16.0	30.2	41.8	5.3
	Delta	- 0.3		3.3		5.2		-8.6

Studenten vinden minder vaak dat er voldoende ondersteunende faciliteiten zijn en vinden dat de beschikbare ICT faciliteiten hen minder helpen. De tevredenheid over de leeromgeving Moodle is minder sterk achteruit gegaan.

4.3 Informatievoorziening coronavirus

Om zicht te krijgen op de tevredenheid van studenten over de informatieverstrekking door de overheid omtrent de coronacrisis zijn twee stellingen voorgehouden. Aan studenten is gevraagd in welke mate ze het eens zijn met de stellingen dat de overheid tijdig en voldoende informatie heeft verstrekt. Van alle studenten is 59,0% van mening dat de overheid tijdig informatie heeft verstrekt over het coronavirus. Toch is ook 14,5% van de studenten van mening dat de overheid niet voldoende informatie heeft verstrekt over het coronavirus.

Tabel 18 Frequentieverdeling Informatievoorziening overheid (%), N=2835)

	Ze er mee eens	Mee eens	Niet mee eens/niet mee oneens	Mee oneens	Ze er mee oneens
De overheid verstrekte tijdig informatie over het coronavirus	11.4	47.6	19.4	17.2	4.4
De overheid verstrekte voldoende informatie over het coronavirus	13.0	54.0	18.2	11.6	3.2

5 Leefgewoonten en (on)gezond gedrag

Binnen dit thema is gekeken naar eventuele veranderingen in de leefgewoonten en gedrag vanwege de coronacrisis op een aantal aspecten; zware en gematigde lichamelijke activiteiten (5.1), rookgedrag (5.2), cannabisgebruik (5.3) en alcoholconsumptie (5.4). De resultaten zijn in de volgende paragrafen nader uitgewerkt.

5.1 Lichamelijke activiteiten

In deze paragraaf worden de resultaten over het beweeggedrag van studenten voor en tijdens de coronacrisis weergegeven. Hiervoor zijn twee internationaal gevalideerde vragen gebruikt:

- Gemiddeld genomen, hoe vaak deed je zware lichamelijke activiteiten zoals het tillen van zware dingen, hardlopen, aerobics, of snel fietsen, voor minstens 30 minuten?
- Gemiddeld genomen, hoe vaak deed je gematigde lichamelijke activiteiten, zoals fietsen op een normaal tempo of wandelen, voor minstens 30 minuten?

De antwoordcategorieën voor deze vragen zijn: (bijna) Nooit; Minder dan één keer per week; Eén keer per week; Meer dan één keer per week; (bijna) Dagelijks. Beide vragen zijn tweemaal gesteld. Hierbij is de periode voor de coronacrisis met de periode tijdens de coronacrisis vergeleken. Met de aanduiding 'de periode voor de coronacrisis' is gevraagd naar de gemiddelde situatie in de maand voorafgaand aan de coronacrisis. Met de aanduiding 'de periode tijdens de coronacrisis' is gevraagd naar de gemiddelde situatie in de week voorafgaande aan het invullen van deze vragenlijst.

Tabel 19 Frequentie lichamelijke activiteiten (%; N=2835)

	(Bijna) noot	<1x per week	1x per week	>1x per week	(Bijna) dagelijks
Zware lichamelijk activiteiten					
Voor de coronacrisis	16.9	12.5	16.3	37.7	16.7
Tijdens de coronacrisis	29.1	20.1	16.4	23.0	11.4
Gematigde lichamelijke activiteiten					
Voor de coronacrisis	10.7	11.1	16.0	29.6	32.5
Tijdens de coronacrisis	15.0	15.1	19.5	30.7	19.8

Bij het bewegen is zowel bij zware fysieke activiteiten en gematigde fysieke activiteiten een vergelijkbare daling te zien. Het aandeel studenten dat (bijna) nooit en minder dan één keer per week sport groeit tijdens de coronacrisis. Bij zware fysieke activiteiten is een afname te zien van het aandeel studenten dat meer dan één keer per week sport, terwijl dit aandeel voor gematigde fysieke activiteiten nagenoeg gelijk blijft. Wanneer de scores van studenten op de vijf-puntschaal van voor en tijdens de coronacrisis met elkaar vergeleken worden dan is te zien dat 48,3% van de studenten sinds de coronacrisis minder vaak zware lichamelijke activiteiten is gaan uitvoeren. Met betrekking tot gematigde fysieke activiteiten gaat het om een afname bij 42,8% van de studenten.

Tabel 20 *Verandering in lichamelijke activiteiten (cumulatief %, N=2835)*

	-4	-3	-2	-1	0	1	2	3	4
Verandering in zware lichamelijke activiteiten	2.6	13.7	28.9	48.3	79.0	90.1	95.1	98.8	100.0
Verandering in gematigde lichamelijke activiteiten	3.4	11.4	24.7	42.8	73.8	87.4	94.7	98.8	100.0

5.2 Rookgedrag

Wat het gebruik van tabak vóór en tijdens de coronacrisis betreft, is de volgende vraag gesteld: Gemiddeld genomen hoe vaak rookte je tabak (sigaretten of sigaren)? Voor de coronacrisis rookte 18,0% van de studenten. Tijdens de coronacrisis blijft dat percentage nagenoeg gelijk (16,7%). Er treedt ook geen verandering op in het dagelijkse rookgedrag (voor de crisis rookte 9,2% van de studenten dagelijks, tijdens de coronacrisis 9,8%)

Tabel 21 *Frequentieverdeling rookgedrag voor en tijdens de coronacrisis (% , N=2835)*

	(Bijna) nooit	<1x per week	1x per week	>1x per week	(Bijna) dagelijks
Voor de coronacrisis	82.0	2.9	2.6	3.3	9.2
Tijdens de coronacrisis	83.3	2.2	1.9	2.9	9.8

5.3 Cannabisgebruik

Wat het gebruik van cannabis vóór en tijdens de coronacrisis betreft, is de volgende vraag gesteld: Hoe vaak gebruikte je gemiddeld genomen cannabis (marihuana, wiet, hasj, ...)? Voor de coronacrisis gaf 11,1% van de studenten aan cannabis te gebruiken. Tijdens de coronacrisis geeft 11,0% van de studenten aan cannabis te gebruiken. Het gemiddelde cannabisgebruik onder studenten blijft nagenoeg onveranderd tijdens de coronacrisis.

Tabel 22 *Frequentieverdeling cannabisgebruik voor en tijdens de coronacrisis (% , N=2835)*

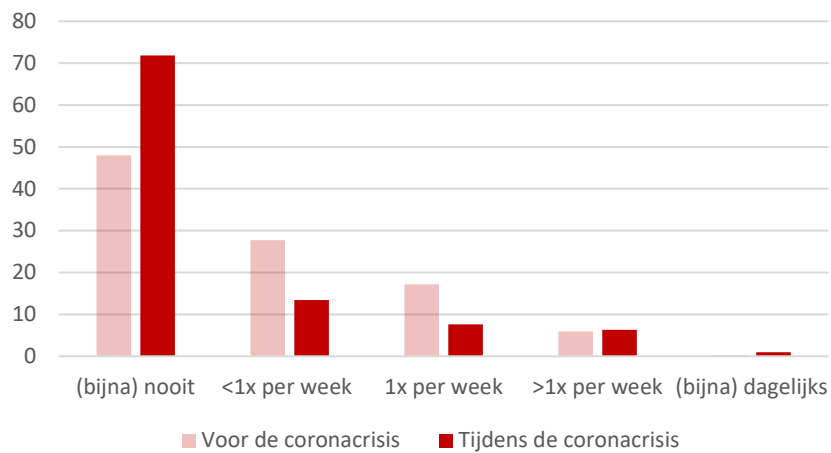
	(Bijna) nooit	<1x per week	1x per week	>1x per week	(Bijna) dagelijks
Voor de coronacrisis	88.9	5.6	1.6	2.3	1.6
Tijdens de coronacrisis	89.0	4.1	1.6	2.2	3.0

5.4 Alcoholgebruik

Het alcoholgebruik onder studenten is gemeten aan de hand van twee vragen. Eén vraag betreft binge-drinken, namelijk 'Hoe vaak dronk je tijdens één gelegenheid zes glazen alcohol of meer?' Deze vraag is afkomstig uit de AUDIT, een gevalideerde vragenlijst over problematisch alcoholgebruik van de Wereldgezondheidsorganisatie (Saunders, Aasland, Amundsen, & Grant, 1993¹⁰). Binge-drinken wordt gedefinieerd als het drinken van 60 gram alcohol of meer tijdens één gelegenheid.

¹⁰ Saunders, J. B., Aasland, O. G., Amundsen, A., & Grant, M. (1993). Alcohol-Consumption and Related Problems among Primary Health-Care Patients - Who Collaborative Project on Early Detection of Persons with Harmful Alcohol-Consumption .1. *Addiction*, 88(3), 349-362.

Voor de coronacrisis deed 48,0% van de studenten nooit aan binge-drinken (zes of meer glazen alcohol op één gelegenheid) Tijdens de coronacrisis is dit percentage gestegen naar 71,8% (zie Figuur 1). Een vergelijking tussen het 'binge-drink gedrag' van individuele studenten laat een vergelijkbaar beeld zijn; in totaal is 32,3% van de studenten minder gaan 'binge-drinken'.

Figuur 1 Frequentieverdeling binge-drinken voor en tijdens coronacrisis

Tabel 23 Verandering in binge-drinken tijdens coronacrisis (cumulatief %, N=2835)

	-3	-2	-1	0	1	2	3
Verandering in binge-drinken	1.2	8.9	32.2	90.7	97.4	99.3	100.0

De tweede vraag die gesteld is om inzicht te krijgen in het alcoholgebruik van studenten tijdens de coronacrisis betreft een open vraag naar het aantal alcoholische eenheden dat op wekelijkse basis genuttigd is voor en tijdens de coronacrisis. Uit een eerste analyse van de resultaten blijkt dat het aantal geheelonthouders is gestegen van 30,5% naar 37,5%.

6 Het coronavirus: feiten en fabels

Onderzocht is in welke mate onze studenten kennis over het coronavirus hebben. Hiervoor is een set van acht stellingen ontwikkeld waarbij de studenten telkens moesten aangeven of de stelling 'waar' of 'niet waar' was. Een score van 0 duidt op een heel slechte (geen kennis van het coronavirus en epidemie) en een score van 8 duidt op perfecte kennis.

Studenten van Inholland blijken gemiddeld genomen over behoorlijk wat kennis over het coronavirus te beschikken (gemiddelde = 6,1/8). Ruim vier op de tien studenten is zeer goed op de hoogte van coronavirus; 45,7% van de studenten scoort een 7/8 of 8/8 op de test. Tussen de stellingen over het virus zijn echter wel enkele verschillen:

- 22,9% van de studenten denkt dat het virus voor een week kan overleven op een plastic oppervlak
- 16,0% van de studenten denkt dat het virus dagen kan overleven in de openlucht buiten het lichaam
- 8,7% van de studenten denkt dat de meeste mensen die het coronavirus krijgen, heel ziek worden
- 73,7% van de studenten weet bij benadering dat de ontwikkeling van een vaccin 12-18 maanden duurt
- 33,5% van de studenten niet weet dat rokers meer kans hebben om ernstig ziek te worden bij een coronavirus besmetting.

Er zijn drie stellingen die bijna unaniem goed werden beantwoord:

- Slechts 3,6% van de studenten denkt dat kinderen gemiddeld genomen net zo ziek worden van het coronavirus als volwassenen en ouderen
- Slechts 1,8% van de studenten denkt dat enkel ouderen kunnen sterven aan het coronavirus
- Slechts 1,9% van de studenten denkt dat het coronavirus altijd gepaard gaat met symptomen.

Tabel 24 *Univariate verdeling van coronavirus kennis: score op 8 (%), N=2835*

	0	1	2	3	4	5	6	7	8
Percentage	.8	.4	.8	2.8	7.3	17.5	24.6	28.4	17.3
Cumulatief percentage	.8	1.2	2.0	4.8	12.2	29.7	54.3	82.7	100.0